

Primăria Municipiului Oradea

Direcția Economică

Serv. Evidență Active Delegări de Gestiuone

65

Piața Unirii, nr. 1
410.100, Oradea
Tel. +40 0259-437 000
Fax. +40 0259-437 544
E-mail: primarie@oradea.ro

Nr. 137631/ 20.04.2017

INFORMARE

in vederea insusirii de către Consiliul Local a constatarilor Curții de Conturi legate de UAT Municipiul Oradea și entitățile subordonate acestuia cuprinse în Raportul referitor la finanțele publice locale pe anul 2015 la nivelul județului Bihor

În conformitate cu prevederile art. 38, alin. (2) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare, acestei instituții îi revine obligația întocmirii unor rapoarte anuale referitoare la finanțele publice locale și înaintarea acestora autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale

Astfel, prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 445/22.12.2016 s-a aprobat *Raportul referitor la finanțele publice locale ale județului Bihor pentru anul 2015* (Anexa nr. 1).

Raportul conține sinteza constatărilor rezultate în urma acțiunilor de control și audit efectuate de Camera de Conturi Bihor, pentru exercițiul financiar 2015 și se aduce la cunoștința Consiliului local.

Conform art. 22 din Legea nr. 94/1992, Curtea de Conturi își desfășoară atribuțiile specifice asupra următoarelor domenii:

- formarea și utilizarea resurselor bugetelor unităților administrativ-teritoriale, mișcarea fondurilor între aceste bugete;
- constituirea și utilizarea celorlalte fonduri publice componente ale bugetului general consolidat
- formarea și gestionarea datoriei publice, situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe;
- utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
- constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice de către autoritățile administrative autonome și de către instituțiile publice înființate prin lege, precum și de organismele autonome de asigurări sociale ale statului;
- situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice, regiile autonome, companiile și societățile naționale, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică;
- constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă;

Din *Raportul referitor la finanțele publice locale ale județului Bihor pe anul 2015* au fost extrase următoarele constatări referitoare la *auditul financiar al contului de execuție bugetară și a bilanțului contabil încheiat pe anul 2015* la Primăria Municipiului Oradea:

Valoarea prejudiciilor constatate de către Curtea de Conturi în urma controlului efectuat la instituțiile publice ordonatori de credite din bugetul local este de 10.452 mii lei și reprezintă 0,66 % din bugetul consolidat al municipiului Oradea pe anul 2015.

	<p>stabilite în contractele de concesiune încheiate și neevidențierea în conturi în afara bilanțului a cuantumului garanțiilor depuse de concesionari în conturi bancare.</p>		<p>garanțiilor de către beneficiarii contractelor de concesiune/închiriere au fost identificate și notificate 370 de cazuri: 302 titulari contracte de concesiune persoane fizice și 68 titulari contracte de concesiune persoane juridice.</p> <p>În urma notificărilor întreprise către titulari – persoane fizice: 207 titulari au achitat garanția, 23 titulari au prezentat dovada constituirii garanției, 39 de notificări au fost returnate, iar 33 de titulari nu s-au prezentat.</p> <p>În urma notificărilor întreprise către titulari – persoane juridice: 29 titulari au achitat garanția, 28 titulari au prezentat dovada plății garanției, 4 notificări au fost returnate, iar 7 titulari nu s-au prezentat.</p> <p>Astfel, au fost înregistrate în contabilitate garanții pentru redevența anuală- aferentă titularilor persoane fizice- în valoare de 42,34 mii lei, iar pentru titularii persoane juridice- 117,17 mii lei.</p> <p>Pentru ca masura nu a fost dusa in totalitate la indeplinire am solicitat prelungirea termenului pentru aceasta pana in 30.09.2017.</p>
<p>Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantum și la termenele prevazute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora</p>	<p>1.Stabilirea în cuantum mai mic decât cel legal a impozitului pe clădiri datorat de persoane fizice pentru imobile care au dobândit utilitățile menționate de reglementările legale pentru a impune un alt tarif la calculul valorii impozabile a imobilului</p> <p>2. Neurmărirea modificărilor survenite în situația persoanelor fizice beneficiare a facilităților la impozitele și taxele datorate bugetului local</p>	<p>73</p> <p>2</p>	<p>Au fost verificate un număr de 2.157 persoane fizice, stabilindu-se sume suplimentare constand in impozit pe clădiri în sumă de 166,99 mii lei.</p> <p>Au fost solicitate informatii prin adresele transmise către D.G.A.S.P.C. Bihor -adresa nr. 179526 /05.07.2016 și Casa Județeană de Pensii Bihor – adresa nr. 197612/22.07.2016. Datorită numărului foarte mare al persoanelor beneficiare, verificarea acestora este mai anevoioasă, acțiunea fiind în curs în cadrul Inspecției fiscale persoane fizice. Pentru ca masura nu a fost dusa in totalitate la indeplinire am solicitat prelungirea termenului pentru aceasta pana in 30.09.2017.</p>

	<p>4. Nefectuarea operațiunilor de regularizare a taxelor pentru eliberarea autorizațiilor de construire în cazul autorizațiilor al căror termen de executare a lucrărilor a expirat</p>	<p>9</p>	<p>În ceea ce privește extinderea verificării modului de declarare și stabilire a taxei pentru regularizarea autorizațiilor de construire datorată de contribuabilii persoane fizice, acțiunea este în desfășurare, nefinalizată, drept pentru care am solicitat prelungirea termenului pentru ducerea la îndeplinire a măsurii dispuse până la 30.09.2017.</p> <p>În ceea ce privește extinderea verificării modului de declarare și stabilire a taxei pentru regularizarea autorizațiilor de construire datorată de contribuabilii persoane juridice beneficiari ai unor autorizații de construire al căror termen de executare a lucrărilor a expirat, aceștia au fost cuprinși în programul de inspecție fiscală, sumele suplimentare constatate fiind de 15,57 mii lei</p> <p>Luând în considerare faptul că, pe structura suprafeței cinegetice productive din Fondul de vânătoare nr. 18 Sălard, pe teritoriul administrativ-teritorial al municipiului Oradea există proprietăți private de teren arabil, vii și livezi în suprafață totală de 504 ha au fost emise următoarele facturi în sumă de 734,00 lei plus majorări de întârziere în sumă de 269.04 lei.</p> <p>Prin O.P. nr. 1/ 11.10.2016 s-a achitat suma de 1.003,04 lei din care 734,00 lei debit și 269,04 lei majorări de întârziere.</p> <p>Având în vedere că în structura suprafeței cinegetice productive din Fondul de vânătoare nr. 21 Paleu, pe teritoriul administrativ-teritorial al municipiului Oradea există proprietăți private de teren arabil în suprafață totală de 2075 ha au fost emise următoarele facturi în suma de 3.021,00 lei plus majorări de întârziere în sumă de 1.107,97 lei.</p> <p>Prin O.P. nr. 1/ 26.08.2016 s-a achitat suma de 3.021,00 lei reprezentând debit. Pentru majorările de întârziere în suma de 1.107,97 lei au fost emise Notificările nr. 444310/06.09.2016 și 507673/22.12.2016, care au fost</p>
	<p>5. Nerealizarea veniturilor din gestionarea faunei de interes cinegetic conform prevederilor legale și a contractelor încheiate</p>	<p>7</p>	

			<p>-Orange Romania SA- dosar instanta Tribunalul Bihor nr. 5022/111/2016</p> <p>-Vodafone SA – dosar instanta Tribunalul Bihor nr. 5023/111/2016</p> <p>-Telekom Romania- dosar instanta Tribunalul Bihor nr. 5020/111/2016</p> <p>-RCS & RDS- dosar instanta Tribunalul Bihor nr. 5021/111/2016.</p> <p>În prezent, acțiunile în instanță nu au fost finalizate iar pentru stingerea litigiului pe cale amiabila cu societatea UPC Romania au fost emise facturile nr.10, 11,12,13,14,15 din 25.01.2017. Debitel în cuantum de 0,605 mii lei/semestru pentru perioada 01.07.2013- 31.12.2015 inclusiv accesoriile au fost achitate prin O.P. nr.16 din 02.02.2017 (suma totala 3,02 mii lei+ majorari 1,33 mii lei).</p>
Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare ale entității verificate	1. Neefectuarea corectă a operațiunii de înregistrare și recunoaștere a tuturor bunurilor aparținând domeniului public al U.A.T.M. Oradea și neactualizarea statutului unității administrativ-teritoriale	-	<p>Prin HCL 521/2016 a fost aprobată trecerea din proprietatea privată în proprietatea publică a Municipiului Oradea, a imobilului "Cetatea Oradea".</p> <p>Acțiunea de actualizare a domeniului public al Municipiului Oradea se desfășoară în mod regulat, cu respectarea legislației în vigoare, prin emiterea de hotărâri de consiliu local pe formatul solicitat de Consiliul Județean Bihor și comunicarea către acesta împreună cu documentele justificative în vederea promovării hotărârilor de guvern de actualizare a domeniului public atestat prin HG 970/2002.</p> <p>Prin HCL nr.439/2016 a fost actualizat statutul Municipiului Oradea cu inventarul bunurilor aparținând domeniului public și privat al municipiului la data de 31.12.2015.</p>
Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii	1.Au fost efectuate plăți mai mari decât cele legal datorate reprezentând valoarea unor lucrări neexecutate.	7	Prejudiciul constatat a fost recuperat în totalitate
	2. Acceptarea unor situații de lucrări conținând articole de deviz eronat determinate cu consecințe asupra plății unor sume mai mari decât cele real datorate.	27	Prejudiciul a fost recuperat în totalitate.

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Suma	Mod/Stadiu de rezolvare
Calitatea gestiunii economico-financiare	1. Efectuarea unor plăți care exced prevederile legale privind procedura de executare a sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii	4	Avand in vedere aparitia Legii nr.85/2016 care da dreptul acordarii de catre unitatile de invatamant a sumelor care nu au fost atribuite in urma unor decizii judecatoresti, pentru ducerea la indeplinire a masurii dispuse de Curtea de Conturi, s-a realizat un calcul estimativ al majorarilor de la data acordarii efective a sumelor pana la data la care se pot acorda conform legii 85/2016(in 5 ani incepand cu anul 2017, gradual). Ulterior, pentru sumele respective, ordonatorul tertiar de credite a emis Decizie privind stabilirea actualizarii debitului (pagubei) reprezentand majorari aferente drepturilor de natura salariala acordate in favoarea personalului care nu a fost cuprins in hotararile judecatoresti avand ca obiect "acordarea unor drepturi de natura salariala" si exonerarea de la plata a acestor sume pe care angajatii trebuie sa le restituie drept consecinta a constatarilor Curtii de Conturi.

- La nivelul Școlii Gimnaziale „Avram Iancu” Oradea - Nota de constatare nr. 2125/27.05.2016:

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Suma	Mod/Stadiu de rezolvare
Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare	1. Reflectarea eronată în evidența contabilă a mijloacelor fixe urmare a cuprinderii în această categorie atât a mijloacelor fixe cât și a mijloacelor fixe de natura obiectelor de inventar	29	În timpul auditului, entitatea a luat măsuri pentru înlăturarea erorii constatate, prin înregistrarea corectă în evidența contabilă a mijloacelor fixe de natura obiectelor de inventar în sumă de 28.629,36 lei, în analitice distincte (cont 303), prin nota contabilă din 12.05.2016.

Calitatea gestiunii economico-financiare	1. Efectuarea unor plăți care exced prevederile legale privind procedura de executare a sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii	5	Conturi, s-a realizat un calcul estimativ al majorarilor de la data acordarii efective a sumelor pana la data la care se pot acorda conform legii 85/2016(in 5 ani incepand cu anul 2017, gradual). Ulterior, pentru sumele respective, ordonatorul tertiar de credite a emis Decizie privind stabilirea actualizarii debitului (pagubei) reprezentand majorari aferente drepturilor de natura salariala acordate in favoarea personalului care nu a fost cuprins in hotararile judecatoresti avand ca obiect "acordarea unor drepturi de natura salariala" si exonerarea de la plata a acestor sume pe care angajatii trebuie sa le restituie drept consecinta a constatarilor Curtii de Conturi.
--	--	---	--

- La nivelul Școlii Gimnaziale „Ioan Slavici” – Nota de constatare nr. 1188/ 25.05.2016:

-mii lei-

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Suma	Mod/Stadiu de rezolvare
Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare	<p>1. Reflectarea eronată în evidența contabilă a mijloacelor fixe urmare a cuprinderii în această categorie atât a mijloacelor fixe cât și a mijloacelor fixe de natura obiectelor de inventar</p> <p>2. Înregistrarea eronată în evidența contabilă a provizioanelor pentru plata unor sume prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii</p>	<p>7,65</p> <p>183,35</p>	<p>În timpul auditului, entitatea a luat măsuri pentru înlăturarea erorii constatate, prin înregistrarea corectă în evidența contabilă a mijloacelor fixe de natura obiectelor de inventar în sumă de 7.651 lei, în analitice distincte (cont 303), prin nota contabilă din 11.05.2016.</p> <p>În timpul auditului pentru înlăturarea abaterii constatate unitatea de învățământ a luat următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a procedat la stabilirea diferențelor de provizioane înregistrate eronat la data de 31.12.2015; - prin nota contabilă din 11.05.2016 s-a efectuat corecția înregistrării provizioanelor, prin diminuarea acestora cu suma de 183,35 mii lei.

PRIMAR
Ilie Bolojan

11/11

DIRECTOR EXECUTIV
Eduard Florea

DIRECTOR EXECUTIV ADJ.
Nadia Haș

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

CAMERA DE CONTURI BIHOR

Oradea, Strada Roman Ciorogariu, nr. 65, Cod 410009

Telefon: +40 259.418.938

www.curteadeconturi.ro, E-mail : ccbihor@rcc.ro

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2015

la nivelul județului Bihor

I. Prezentare generală

Curtea de Conturi este una dintre instituțiile fundamentale ale statului de drept din România actuală. Rolul și statutul său sunt fundamentate atât printr-un articol distinct în Constituție, cât și printr-o lege organică și printr-o multitudine de alte reglementări. Asemenea instituțiilor similare din noile state membre ale Uniunii Europene, Curții de Conturi îi revine un rol cheie privind creșterea responsabilității în utilizarea și administrarea fondurilor publice, la combaterea risipei și a fraudei și la instaurarea unui climat ferm de respectare riguroasă a disciplinei financiare, potrivit principiilor bunei gestiuni financiare.

Misiunea Curții de Conturi este aceea de a susține promovarea responsabilității, a corectitudinii și a celor mai bune practici în gestionarea performantă a resurselor publice, pentru consolidarea managementului financiar în România.

În conformitate cu articolul 140 din Constituție, Curtea de Conturi exercită funcția de control asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, punând la dispoziția Parlamentului, și respectiv unităților administrativ-teritoriale, rapoarte privind utilizarea și administrarea performantă a acestora, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Prin rapoartele întocmite, Curtea de Conturi a României are în vedere îmbunătățirea continuă a mecanismelor de control și audit public extern, sprijinind Parlamentul în realizarea atribuțiilor sale constituționale. Prin rezultatele sale prezentate în Raportul public anual și rapoartele anuale referitoare la finanțele publice locale contribuie la îmbunătățirea managementului financiar și a modului de implementare a bugetului României.

În același timp se urmărește creșterea gradului de implementare a legislației în domeniul cheltuirii banului public și promovarea unui nivel ridicat de profesionalism, astfel încât auditul public extern din România să se înscrie pe linia bunei practici europene și internaționale.

Pentru exercitarea, în teritoriu, a funcției de control al Curții de Conturi, Camera de Conturi Bihor are ca principală atribuție, verificarea modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și a modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale.

Din această perspectivă, a principiilor și regulilor ce guvernează finanțele publice în general și cele locale în special, activitatea Camerei de Conturi Bihor a urmărit, în principal, verificarea modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale bugetelor locale, precum și modul de gestionare a patrimoniului public al unităților administrativ-teritoriale din cadrul județului.

De asemenea, prin misiunile de control și audit public extern efectuate, Camera de Conturi Bihor a căutat să promoveze responsabilitatea, corectitudinea și cele mai bune practici în operațiunile efectuate în legătură cu fondurile publice, astfel încât să se asigure obținerea și furnizarea de informații reale și obiective privind legalitatea, eficiența și transparența utilizării fondurilor publice, contribuind astfel la combaterea risipei și a fraudei și la instaurarea unui climat ferm de respectare riguroasă a disciplinei financiare, potrivit principiilor bunei gestiuni financiare.

Bugetul general pe ansamblul județului Bihor cuprinde totalitatea veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului (bugetul propriu), bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale, bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetelor împrumuturilor externe și interne, bugetul fondurilor externe nerambursabile precum și veniturile și cheltuielile evidențiate în afara bugetelor locale.

În anul 2015, unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice din subordinea acestora și-au desfășurat activitatea pe baza bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate în conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat pe anul 2015 nr. 186/2014 și Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Situația sintetică a execuției bugetare pe ansamblul județului, la nivelul veniturilor și al cheltuielilor efectuate, se prezintă în tabelul de mai jos:

- mii lei -

1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și ale județului Bihor	2.014.900	1.953.978	60.922
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	388.707	383.935	4.772
3. Bugetele creditelor externe	81.712	81.389	323
4. Bugetele creditelor interne	281.229	241.360	39.869
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile	1.160	968	192

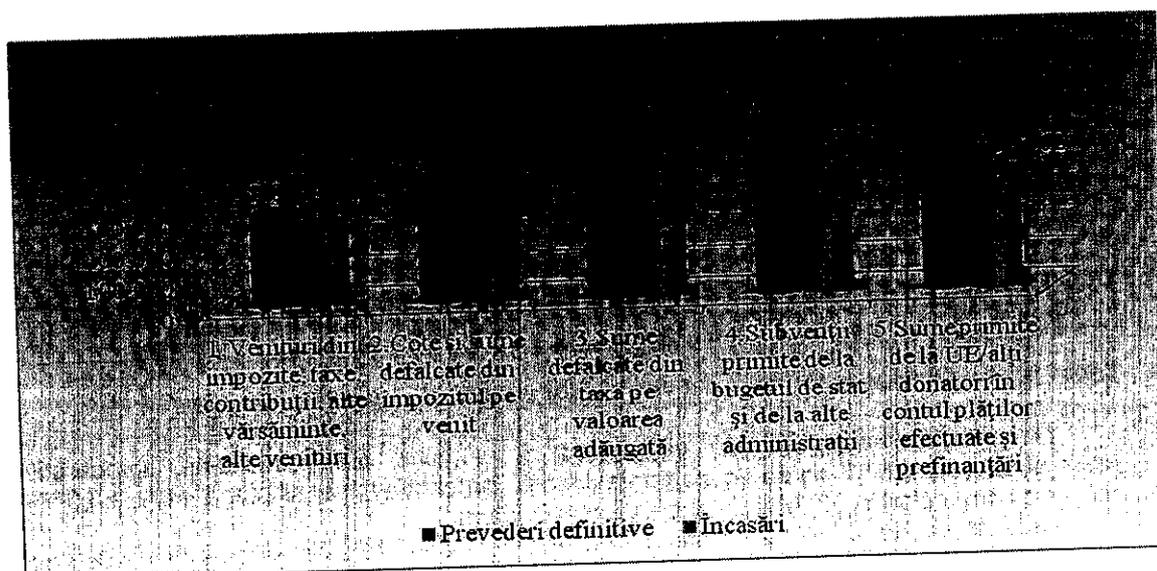
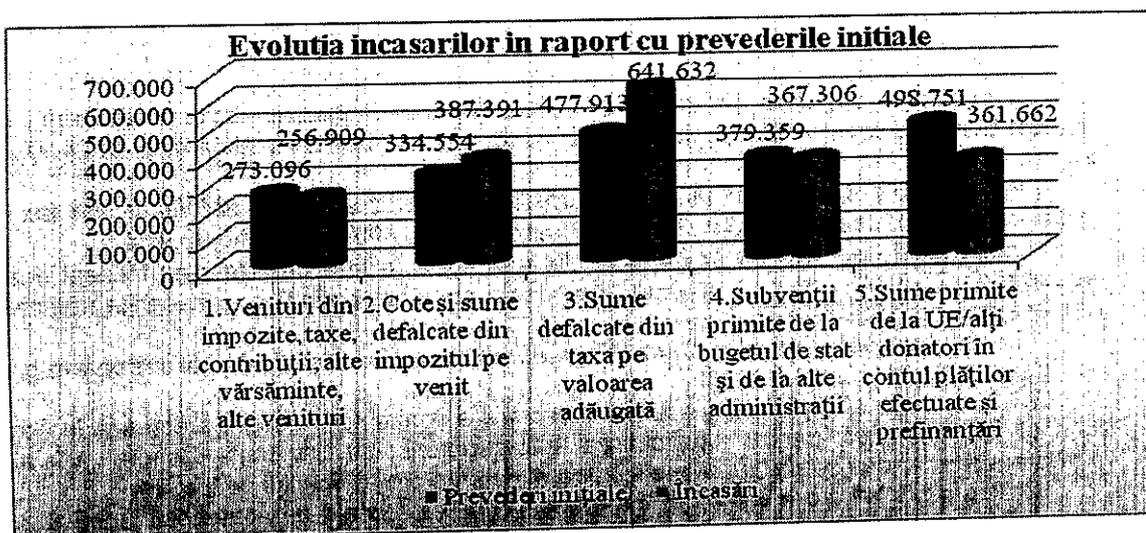
Tabel nr. 1 – Structura execuției bugetului pe ansamblul județului Bihor pe anul 2015

Din datele prezentate mai sus, rezultă că domeniul supus auditării de către Camera de Conturi Bihor reprezintă un volum de **2.014.900 mii lei** venituri bugetare, respectiv **1.953.978 mii lei** plăți efectuate în anul 2015.

Din analiza datelor transmise de Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică din cadrul Administrației Județene a Finanțelor Publice Bihor privind execuția bugetului local la nivelul județului Bihor pe anul 2015, rezultă că toate bugetele au înregistrat excedent, sumele cele mai mari regăsindu-se la nivelul bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului, și bugetele împrumuturilor interne, care au înregistrat excedent în sumă de **60.922 mii lei**, respectiv în sumă de **4.772 mii lei**.

În ceea ce privește creditele interne și externe contractate la nivel local se remarcă o creștere semnificativă a acestora (credite externe: de la 16.247 mii lei în anul 2014 la 81.712 mii lei în anul 2015; credite interne: de la 50.229 mii lei în anul 2014 la 281.229 mii lei în anul 2015), ceea ce arată că autoritățile administrației publice locale apelează la aceste surse de finanțare.

Tabel nr. 3 – Execuția veniturilor bugetelor locale pe anul 2015

Graficul nr. 1 – Execuția veniturilor bugetelor locale pe anul 2015

Analizând datele sintetizate în „Contul de execuție a bugetului local – Venituri” pe categorii de venituri bugetare și surse de finanțare, transmise de Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bihor, rezultă faptul că prevederile bugetare anuale definitive au însumat **2.489.490 mii lei**, iar încasările realizate s-au cifrat la **2.014.900 mii lei**, reprezentând **80,94%** din prevederile definitive. În cifre absolute se constată o nerealizare de **475.590 mii lei**.

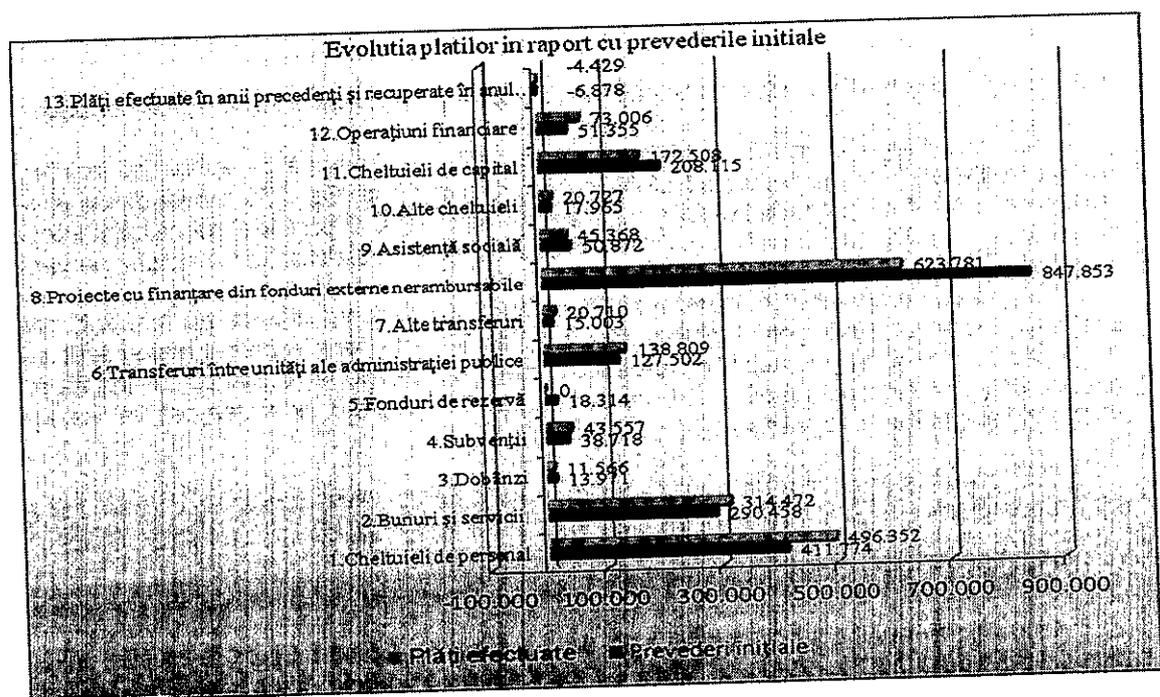
Cel mai mare grad de realizare (98,91%) a fost înregistrat la „sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată”, în timp ce „sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări” au fost realizate pe ansamblul județului doar în procent de 57,12%. Cu toate că prevederile inițiale ale bugetului au fost majorate în cursul anului cu 26,78%, nivelul încasărilor realizate a fost inferior față de prevederile definitive.

Din analiza detaliată a datelor de execuție a veniturilor bugetelor locale pe ansamblul județului, rezultă următoarele aspecte:

- mii lei -

1.Cheltuieli de personal	411.774	509.195	496.352	120,54	97,48
2.Bunuri și servicii	290.458	375.835	314.472	108,27	83,67
3.Dobânzi	13.971	12.485	11.566	82,79	92,64
4. Subvenții	38.718	43.711	43.557	112,50	99,65
5. Fonduri de rezervă	18.314	0	0	0	0
6.Transferuri între unități ale administrației publice	127.502	142.200	138.809	108,87	97,62
7.Alte transferuri	15.003	22.308	20.710	138,04	92,84
8.Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	847.853	1.038.866	623.781	73,57	60,04
9.Asistență socială	50.872	53.799	45.368	89,18	84,33
10.Alte cheltuieli	17.965	21.663	20.727	115,37	95,68
11.Cheltuieli de capital	208.115	321.970	172.508	82,89	53,58
12.Operațiuni financiare	51.355	80.894	73.006	142,16	90,25
13.Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-4.429	-6.713	-6.878	155,30	102,46
CHELTUIELI-TOTAL (1+...+13)	2.087.471	2.616.213	1.953.978	93,61	74,69

Tabel nr. 5- Execuția cheltuielilor bugetelor locale pe anul 2015 în structura economică

- **43 acțiuni de audit financiar** asupra conturilor anuale de execuție bugetară încheiate în anul 2015, care au fost efectuate la 35 ordonatori principali de credite ai bugetului local (U.A.T.J. Bihor, 2 U.A.T. municipale, 1 U.A.T. orașenești, 31 U.A.T. comunale) și un număr de 8 ordonatori terțieri de credite;

- **9 acțiuni de control**, în baza tematicilor cadru, din care: **8** acțiuni privind situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale de către regii autonome de interes local/societăți comerciale cu capital integral sau majoritar al unităților administrativ-teritoriale, **1** acțiune privind situația, evoluția și și modul de gestionare a patrimoniului unităților administrativ-teritoriale aflate în administrarea ocoalelor silvice, cu mențiunea că la data întocmirii prezentului raport **6** acțiuni se află în procedură de valorificare (S.C. Local Prest Aștileu S.R.L., S.C. Gospodărire Comunală Cociuba Mare S.R.L., S.C. Servicii pentru Comunitate Nucet S.R.L., S.C. Serviciul Public de Interes Comunal Popești S.A., S.C. Serviciul Public Orașul Vașcău S.R.L. și Ocolul Silvic Brătuța R.A.).

Sinteza acțiunilor de audit/control efectuate de Camera de Conturi Bihor, precum și modul de valorificare a actelor de control încheiate, se prezintă astfel:

1. Număr acțiuni desfășurate	52	43	9	0
2. Certificate de conformitate	0	0	0	0
3. Rapoarte de control/audit	46	43	3	0
4. Procese-verbale de constatare	43	43	0	0
5. Note de constatare	52	52	0	0
6. Decizii emise	37	34	3	0
7. Măsuri dispuse prin decizii	391	375	16	0

Tabel nr. 6 – Situația actelor de control/audit și de valorificare a constatărilor

Ca urmare a acțiunilor de control/audit efectuate și finalizate au fost întocmite un număr de **141 acte de control/audit**, după cum urmează:

- **43 procese-verbale de constatare**, în care au fost consemnate erorile/abaterile de la legalitate și regularitate, precum și cazurile de nerespectare a principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului, constatate la ordonatorii principali și terțieri de credite ale căror situații financiare au fost auditate;

- **43 rapoarte de audit**, în care auditorii publici externi desemnați să auditeze conturile anuale de execuție bugetară, au exprimat opinia de audit pe baza constatărilor, concluziilor și recomandărilor formulate cu privire la:

- modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale și execuția bugetelor de venituri și cheltuieli, în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care au fost înființate entitățile verificate și cu respectarea principiilor legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;

- întocmirea situațiilor financiare auditate în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, cu respectarea principiilor legalității și regularității, astfel încât acestea să ofere o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitățile respective;

- **3 rapoarte de control**, în care au fost consemnate erorile/abaterile de la legalitate și regularitate, precum și cazurile de nerespectare a principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului;

- **52 note de constatare** încheiate în cazul în care au fost constatate deficiențe în utilizarea creditelor bugetare transferate către entitățile din subordinea ordonatorilor de credite auditați, sub aspectul fundamentării și justificării sumelor solicitate, al monitorizării și controlului

Potrivit datelor prezentate în tabelul de mai sus, în anul 2016 au fost efectuate acțiuni de audit/control la un număr de **52 entități**, ceea ce înseamnă un grad de cuprindere de 13,23 % din totalul entităților de subordonare locală.

Din totalul de 393 entități, existente la nivelul unităților administrativ-teritoriale aflate în aria de competență, în anul 2016, Camera de Conturi Bihor a cuprins în Programul de activitate aprobat un număr total de **35** ordonatori principali de credite, **8** ordonatori terțiari de credite, **1** regie autonome de interes local și **8** societăți comerciale de subordonare locală.

În cadrul acțiunilor de audit financiar desfășurate la ordonatorii principali de credite au fost supuse auditării și transferurile de fonduri publice către entitățile subordonate acestora, sub aspectul fundamentării și justificării sumelor solicitate, al monitorizării și controlului utilizării acestor fonduri în condiții de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate, fiind constatate nereguli în cazul a **39** de astfel de entități.

Din totalul de 52 acțiuni cuprinse în programul de activitate pe anul 2016, până la data întocmirii prezentului raport au fost finalizate un număr 46 de acțiuni, un număr de 6 acțiuni se află în procedură de valorificare din care: 5 acțiuni de control privind situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale de către regii autonome de interes local/societăți comerciale cu capital integral sau majoritar al unităților administrativ-teritoriale (S.C. Local Prest Aștileu S.R.L., S.C. Gospodărire Comunală Cociuba Mare S.R.L., S.C. Servicii pentru Comunitate Nucet S.R.L., S.C. Serviciul Public de Interes Comunal Popești S.A., S.C. Serviciul Public Orașul Vașcău S R.L.) și 1 acțiune privind situația, evoluția și modul de gestionare a patrimoniului unităților administrativ-teritoriale aflate în administrarea ocoalelor silvice la Ocolul Silvic Brătuța R.A.)

Comparativ cu execuția bugetară pe ansamblul județului rezultă că, în anul 2016, a fost programată auditarea a 73% din totalul plăților evidențiate în situațiile financiare ale anului 2015 de ordonatorii de credite.

Situația privind volumul plăților cuprinse în acțiunile de audit programate în anul 2016, se prezintă astfel:

- mii lei -

Total județ, din care:	1.953.978	1.423.596	73
1. la nivelul județului	387.823	387.823	100
1. la nivelul municipiilor	902.559	834.926	93
1. la nivelul orașelor	90.801	6.128	7
1. la nivelul comunelor	572.795	194.719	34

Tabel nr. 8 - Situația privind volumul plăților cuprinse în acțiunile de audit programate

În acțiunile de audit/control au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate, unele cauzatoare de prejudicii și cazuri de nerespectare a principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public și privat al statului.

- mii lei -

1. U.A.T.J. Bihor	57	765	239
- Activitatea proprie	57	47	0
- Muzeul Țării Crișurilor	0	8	0
- Grup Școlar Ioan Bococi Oradea	0	0	27
- Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr.1 Popești	0	6	89
- Liceul Tehnologic George Barițiu Oradea	0	92	123
- Centrul Școlar de Educație Incluzivă Orizont Oradea	0	94	0
- Școala de Arte „Francisc Hubic” Oradea	0	7	0
- R.A. Aeroportul Oradea	0	511	0
2. U.A.T.M. Oradea	1.099	10.452	185.222
- Activitatea proprie	1.099	10.291	184.997
- Grădinița cu Program Prelungit nr. 50 Oradea	0	4	0
- Școala Gimnazială „Avram Iancu” Oradea	0	0	29
- Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Oradea	0	152	6
- Școala Gimnazială „Dacia” Oradea	0	5	0
- Școala Gimnazială „Ioan Slavici” Oradea	0	0	190
- Grădinița cu Program Prelungit nr. 45 Oradea	0	0	0
- Grădinița cu Program Prelungit nr. 54 Oradea	0	0	0
- Liceul Greco Catolic „Iuliu Maniu” Oradea	0	0	0
- Colegiul Național „Iosuf Vulcan” Oradea	0	0	0
	66	117	3.459
3. U.A.T.M. Salonta	66	116	2.612
- Activitatea proprie	66	116	2.612
- Liceul Teoretic „Arany Janos” Salonta	0	1	0
- Colegiul Național „Teodor Neș” Salonta	0	0	847
	34	83	57
4. U.A.T.O. Nucet	34	83	-
- Activitatea proprie	34	83	-
- Școala Gimnazială nr.1 Nucet	0	0	57
	65	346	490
5. U.A.T.C. Aștileu	65	97	246
- Activitatea proprie	65	97	246
- Școala Gimnazială nr.1 Aștileu	0	249	244
	12	80	2.732
6. U.A.T.C. Balc	12	80	2.732
- Activitatea proprie	12	80	2.732
- Școala Gimnazială nr. 1 Balc	0	0	0
	31	118	1.147
7. U.A.T.C. Biharia	31	105	1.113
- Activitatea proprie	31	105	1.113
- Școala Gimnazială „Gaspar Andras” Biharia	0	13	34
	69	18	4
8. U.A.T.C. Boianu Mare	69	16	4
- Activitatea proprie	69	16	4
- Școala Gimnazială „Învățător Gălgău Iosif” Păgaia	0	2	0
	290	167	552
9. U.A.T.C. Bors	290	160	344
- Activitatea proprie	290	160	344
- Liceul Tehnologic Agroindustrial „Tamasi Aron” Bors	0	7	208
- Asociația „Clubul Sportiv Viitorul” Bors	18	0	0
	3	18	1.362
10. U.A.T.C. Buduslău	3	18	930
- Activitatea proprie	3	18	930
- Școala Gimnazială nr. 1 Buduslău	0	0	432
	25	165	309
11. U.A.T.C. Căbești	25	165	309
- Activitatea proprie	25	165	309
- Școala Gimnazială nr.1 Căbești	0	0	0

Pag. 1/3

- Activitatea proprie	30	19	128
- Școala Gimnazială nr. 1 Sîntandrei	0	3	0
- Clubul Sportiv Crișul Sîntandrei	179	0	0
31. U.A.T.C. Spinuș	6	106	1.374
- Activitatea proprie	6	90	66
- Școala Gimnazială nr. 1 Spinuș	0	16	1.308
32. U.A.T.C. Șinteu	13	14	0
- Activitatea proprie	13	8	0
- Școala Gimnazială nr. 1 Șinteu	0	6	0
33. U.A.T.C. Tileagd	12	369	3.091
- Activitatea proprie	12	369	3.006
- Școala Gimnazială nr. 1 Tileagd	0	0	85
34. U.A.T.C. Tulca	36	58	173
- Activitatea proprie	36	51	0
- Școala Gimnazială „Nestor Porumb” Tulca	0	7	173
35. U.A.T.C. Vișoara	11	19	986
- Activitatea proprie	11	13	973
- Școala Gimnazială nr.1 Vișoara	0	6	13
36. Administrația Socială Comunitară Oradea	0	20	-
37. Biblioteca Județeană Gheorghe Șincai Oradea	0	0	237
38. Camera Agricolă Județeană Bihor	124	0	0
39. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bihor	0	816	607
40. Filarmonica de Stat Oradea	0	0	247
41. Ocolul Silvic „Brățuța” R.A.	188	0	8
42. Poliția Locală Oradea	0	1.467	0
43. S.C. Compania de Apă S.A. Oradea	499	12	7.141
44. S.C. Edilul Beiuș S.A.	0	0	0
45. S.C. Gospodărie Comunală Cociuba Mare S.R.L.	0	0	0
46. S.C. Local Prest Serv Aștileu S.R.L. Peștere	9	0	70
47. S.C. Servicii pentru Comunitate Nucet S.R.L.	8	0	3
48. S.C. Serviciul de Interes Comunal Popești S.A.	37	10	90
49. S.C. Serviciul Public Orașul Vașcău S.R.L.	0	0	72
50. S.C. Termoficare Oradea S.A.	0	-43	8.272
51. Teatrul Regina Maria Oradea	18	9	199
52. Teatrul Sziglieti Szinhaz Oradea	0	109	845
Total sume	3.386	17.184	230.993

Tabel nr. 10 - Valoarea abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de control/audit desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Acțiunile de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ-teritoriale au reliefat cazuri de nerespectare a reglementărilor legale, constatându-se abateri și nereguli care au generat fie venituri suplimentare cuvenite bugetelor publice, fie prejudicii sau au influențat calitatea gestiunii economico-financiare a entităților verificate, așa cum sunt prezentate mai jos:

A. Informații cu privire la erorile/abaterile de la legalitate și regularitate rezultate din acțiunile de audit desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Sistemul bugetelor unităților administrativ-teritoriale constituie o componentă însemnată a administrației publice din România, atât ca pondere, dar și ca modalitate de administrare a resurselor publice.

Pornind de la această premisă, acțiunile de audit desfășurate de către Camera de Conturi Bihor au urmărit în principal depistarea abaterilor cu caracter financiar în gestionarea fondurilor

Urmare verificărilor efectuate în legătură cu modul de respectare a cadrului legal de elaborare și fundamentare a bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2015, a modului în care s-a urmărit legalitatea, necesitatea și oportunitatea modificărilor aduse prevederilor inițiale, **principalele abateri identificate** au fost:

- nerespectarea procedurilor legale privind elaborarea, conținutul și structura proiectului de buget local în conformitate cu prevederile Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale (U.A.T.C. Lăzăreni, U.A.T.O. Nucet, U.A.T.C. Dobrești, U.A.T.C. Biharia);
- întocmirea eronată a bugetelor anuale de venituri și cheltuieli ca urmare a fundamentării nereale a prevederilor inițiale și definitive ale impozitelor și taxelor datorate de către contribuabilii de pe raza entităților verificate (U.A.T.C. Buduslău, U.A.T.C. Simbăta, U.A.T.C. Sălard);
- nerespectarea prevederilor legale privind modul de fundamentare a veniturilor proprii programate în bugetul pe anul 2015, în sensul stabilirii nivelului acestora fără a ține cont de gradul de realizare a veniturilor proprii pe anii 2014 și 2013 (U.A.T.C. Diosig, U.A.T.C. Cetariu).

În auditarea conturilor anuale de execuție la ordonatorii de credite ai unităților administrativ-teritoriale în legătură cu acest obiectiv s-a avut în vedere modul de organizare și conducere a contabilității în conformitate cu prevederile legale, înregistrarea veniturilor și a cheltuielilor pe structura clasificăției bugetare, respectarea cadrului legal aplicabil entităților auditate în legătură cu modul de organizare și ținerea la zi a evidenței patrimoniului, a concordanței datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în balanțele de verificare și înscrise în situațiile financiare, încheierea exercițiului bugetar și realitatea, exactitatea operațiunilor financiar-contabile reflectate în bilanțurile contabile și conturile anuale de execuție bugetară.

Acțiunile de verificare desfășurate au scos în relief, pe ansamblu, o insuficientă preocupare din partea conducerii entităților publice pentru asigurarea acurateței datelor din situațiile financiare și pentru un management financiar orientat spre o bună gestiune economico-financiară.

Constatările identificate se referă în general la:

- neînregistrarea în evidențele contabile a lucrărilor de investiții și reparații capitale finalizate, la momentul recepționării acestora (U.A.T.M. Oradea - 105.368 mii lei, U.A.T.C. Dobrești - 918 mii lei, U.A.T.C. Sâniob - 661 mii lei, U.A.T.C. Remetea - 261 mii lei, U.A.T.M. Salonta - 858 mii lei, U.A.T.C. Mădăras - 170 mii lei);

- menținerea eronată și nelegală a sumelor achitate în plus de contribuabili pentru care s-a precisat dreptul restituirii debitelor în conturi de creditori ai bugetului local (U.A.T.M. Oradea - 183 mii lei);

- stabilirea și înregistrarea eronată în evidența contabilă a provizioanelor pentru plata unor sume prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii (U.A.T.C. Dobrești - 609 mii lei, U.A.T.C. Diosig - 215 mii lei, U.A.T.M. Oradea - 183 mii lei, U.A.T.J. Bihor - 172 mii lei, U.A.T.O. Nucet - 57 mii lei, U.A.T.C. Mădăras - 3 mii lei, U.A.T.C. Dobrești - 608 mii lei, U.A.T.C. Aștileu - 55 mii lei); Școala Gimnazială Ioan Flaviu

- înregistrarea eronată a operațiunilor de intrare/ieșire a unor elemente patrimoniale achiziționate în perioada 2013 - 2015 (U.A.T.M. Salonta - 161 mii lei);
- menținerea nejustificată în categoria de mijloace fixe a unor bunuri care nu îndeplinesc condițiile legale pentru a fi încadrate în această categorie (U.A.T.C. Cherechiu - 294 mii lei U.A.T.M. Salonta - 66 mii lei, U.A.T.C. Dobrești - 21 mii lei, U.A.T.C. Borș - 34 mii lei);
- neevidențierea corectă în contabilitate a creanțelor fiscale aferente persoanelor juridice pentru care s-a declarat starea de insolvență (U.A.T.C. Balc - 2.732 mii lei);

La majoritatea unităților administrativ-teritoriale auditate, în urma evaluării modului de funcționare a sistemului de control intern, auditorii publici externi au ajuns la concluzia că sistemul de control prezintă un nivel de încredere scăzut, întrucât prin testarea funcționalității controalelor cheie s-au identificat numeroase deficiențe și, în consecință, acesta nu garantează prevenirea sau descoperirea erorilor și protecția patrimoniului entității, respectiv conformitatea operațiunilor efectuate de entitate cu reglementările legale, regulamentele și normele interne.

Controlul financiar preventiv propriu reglementat de Ordonanța Guvernului nr.119/1999, republicată și actele normative subsecvente constituie un instrument eficace de control, însă, la unele unități administrativ-teritoriale, acesta este insuficient organizat sau este exercitat în mod ineficient.

Evaluările efectuate au pus în evidență următoarele deficiențe semnificative:

- ♣ neorganizarea controlului financiar preventiv propriu, corespunzător reglementărilor legale specifice, neînstituirea ori nepunerea în aplicare a unui proces de management al riscurilor asociate structurilor, programelor, proiectelor sau operațiunilor, care să asigure menținerea riscurilor la un nivel considerat acceptabil și să faciliteze realizarea eficientă și eficace a obiectivelor entității publice (*U.A.T.C. Căbești, U.A.T.C. Aștileu*);

- ♣ neexercitarea controlului financiar preventiv propriu asupra unor proiecte de operațiuni care, potrivit legii, fac obiectul controlului financiar preventiv, cum ar fi angajamente legale și credite bugetare sau credite de angajament; efectuarea de încasări în numerar; constituirea veniturilor publice în privința autorizării și a stabilirii titlurilor de încasare; concesionarea sau închirierea de bunuri din domeniul public sau privat al unităților administrativ-teritoriale (*U.A.T.O. Nucet, U.A.T.C. Cherechiu, U.A.T.C. Curtuișeni, U.A.T.C. Remetea, U.A.T.C. Simbăta*);

- ♣ neimplementarea în totalitate a sistemului de control intern/managerial, nepersonalizarea procedurilor operaționale elaborate, neefectuarea verificării și autoevaluării modului de funcționare a propriului sistem de control intern/managerial și a componentelor sale pentru a stabili gradul de conformitate a acestuia cu standardele de control intern/managerial respectiv neelaborarea raportului anual asupra sistemului de control intern/managerial (*U.A.T.O. Nucet, U.A.T.C. Căbești, U.A.T.C. Remetea U.A.T.C. Cîmpani*);

- ♣ neelaborarea unor proceduri scrise pentru activitățile derulate în entitate, neimplementarea ori neaducerea acestora la cunoștința personalului implicat;

- ♣ neînstituirea ori nerealizarea unor activități de control, de prevenire și/sau de detectare riscurilor, la nivelul tuturor compartimentelor și în toate domeniile de activitate ale entității, cum ar fi: autorizarea, analiza performanțelor, activități de control ale sistemului informațional, controalele privind accesul la resurse și documente, separarea sarcinilor și a responsabilităților, controlul preventiv, inventarierea, etc.;

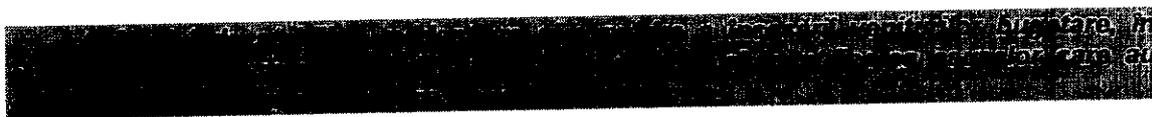
- ♣ nu au fost implementate integral standardele de control intern/managerial redefinite potrivit Ordinului S.G.G. nr. 400/2015 (*U.A.T.C. Aștileu, U.A.T.C. Cherechiu, U.A.T.C. Dobrești, U.A.T.M. Salonta, U.A.T.C. Mădăras*);

- ♣ acordarea vizei de control financiar preventiv propriu unor proiecte de operațiuni, fără respectarea cerințelor legale în integralitate (control de legalitate, regularitate, bugetar) și a procedurii de control, deficiență constatată la majoritatea entităților publice la care s-au constatat abateri de la legalitate și regularitate cauzatoare de prejudicii ori generatoare de venituri bugetare suplimentare;

Una din cauzele principale ale organizării și exercitării în mod deficitar a controlului financiar preventiv propriu este lipsa personalului de specialitate și slaba calificare a acestuia, în special în cazul unităților administrativ-teritoriale comunale, ceea ce a generat nerespectarea prevederilor O.G. nr.119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, în ceea ce privește separarea atribuțiilor de control preventiv de acelea de conducere a evidenței contabile sau de participare la executarea operațiunilor economico-financiare în cauză.

În urma evaluării sistemelor de control intern și audit intern precum și a probelor de audit obținute, în marea majoritate a instituțiilor auditate s-a concluzionat că activitățile de audit intern la nivelul entităților publice din administrația locală sunt, în general, formale, ineficiente sau insuficient de riguroase, nu acoperă domenii semnificative, iar conducătorii acestora nu sunt interesați să valorifice aceste activități și, drept urmare, riscurile de control au fost evaluate ca fiind medii sau ridicate.

erorii, risipei, abuzului sau fraudei, fiabilitatea sistemului de evidență și raportare în domeniul financiar-contabil.

Un obiectiv principal urmărit de structurile Curții de Conturi în acțiunile de audit financiar la nivelul unităților administrativ-teritoriale este modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora.

Abaterile constatate și consemnate în actele întocmite cu privire la stabilirea, constatarea, urmărirea și încasarea veniturilor bugetelor locale relevă faptul că managementul în acest domeniu nu este încă suficient de performant, nivelul veniturilor proprii încasate nu reflectă potențialul real al unităților administrativ-teritoriale, precum și existența unor deficiențe în activitatea de administrare și de executare silită a creanțelor fiscale de către compartimentele de specialitate ale primăriilor. Aspectele reliefate cu ocazia acțiunilor la unitățile administrativ-teritoriale au arătat că nu există o preocupare pentru inventarierea și evaluarea masei impozabile anterior întocmirii proiectului de buget local și pentru implementarea unor sisteme informatice care să asigure stabilirea, evidențierea, urmărirea și raportarea stadiului încasării veniturilor proprii, precum și urmărirea derulării contractelor de închiriere, concesionare, asociere și vânzare de active din patrimoniul unităților administrativ-teritoriale.

Cele mai relevante abateri și nereguli clasificate în categoria celor care generează venituri suplimentare, identificate de Camera de Conturi Bihor și cuantumul estimat al acestora se referă la:

- nerespectarea reglementărilor legale privind organizarea și conducerea activității de stabilire și urmărire a încasării veniturilor proprii ale bugetului local, în scopul verificării bazei de impunere, a legalității și conformității declarațiilor fiscale, a corectitudinii datelor și informațiilor necesare stabilirii reale a obligațiilor fiscale reprezentând impozite și taxe locale datorate de către contribuabilii persoane fizice și juridice, a respectării prevederilor legislației fiscale și contabile ori stabilirii diferențelor obligațiilor de plată și a accesoriilor aferente acestora (*U.A.T.C. Borș*);
- stabilirea în cuantum mai mic decât cel legal a impozitului pe clădiri datorat de persoane fizice pentru imobile care au dobândit utilitățile menționate de reglementările legale pentru a impune un alt tarif la calculul valorii impozabile a imobilului (*U.A.T.M. Oradea - 73 mii lei*);
- nereglementarea și nerealizarea veniturilor bugetului local din tarifele datorate de furnizorii de rețele de comunicații electronice precum și de deținătorii de elemente suport de infrastructură pentru comunicații electronice pentru accesul pe proprietatea municipiului Oradea (*U.A.T.M. Oradea - 1.004 mii lei*);
- nestabilirea, neurmărirea și neîncasarea în toate cazurile a cuantumului legal al taxei pe teren datorată de chiriași/concesionari pentru terenurile proprietate a unității administrativ-teritoriale care au fost date în chirie/concesiune (*U.A.T.M. Salonta - 60 mii lei, U.A.T.C. Cristiorul de Jos - 50 mii lei, U.A.T.C. Aștileu - 32 mii lei*);
- nerecuperarea sumelor reprezentând indemnizații pentru concedii medicale de la Casa de Asigurări Sociale de Sănătate (*Camera Agricolă Bihor - 124 mii lei*);
- stabilirea eronată a impozitelor/taxelor locale prin aplicarea unor cote de impunere mai mici decât cele legale sau prin subdimensionarea bazei impozabile ca urmare a neajustării corecte a valorii clădirilor deținute de persoanele fizice prin aplicarea coeficientului de corecție în funcție de zona și rangul localității sau a valorii modernizărilor aduse construcțiilor existente (*U.A.T.O Nucet - 11mii lei*);
- neurmărirea respectării obligației contribuabililor de a declara organelor fiscale construcțiile achiziționate sau a celor construite, după expirarea termenului prevăzut în autorizațiile de construire și, implicit, calcularea din oficiu a obligațiilor de plată, precum și de verificare a realității datelor din declarațiile de impunere depuse de contribuabili, în special a celor care priveau reevaluarea periodică a activelor fixe supuse impozitării, precum și stabilirea

- nestabilirea, neurmărirea, neînregistrarea în evidența contabilă și neîncasarea impozitului pe teren pentru terenurile forestiere date în administrare de către unitățile administrativ-teritoriale ocoalelor silvice (U.A.T.C. Ceica - 6 mii lei);
- neurmărirea și neîncasarea veniturilor cuvenite bugetului local înăuntrul termenului de prescriere (U.A.T.C. Ceica - 14 mii lei).

Cauzele generatoare ale abaterilor cu impact asupra veniturilor bugetare, în sensul nestabilirii corecte a valorii impozitelor/taxelor locale și neurmării modului de respectare a termenelor de plată sunt:

- neimplicarea autorității deliberative, în limitele și competențele conferite de lege și de regulamentele proprii, în analiza și fundamentarea realistă a bugetelor, a rezultatelor financiare, lipsa măsurilor menite prin care să urmărească modul de încasare a creanțelor, modul în care este asigurat și administrat patrimoniul public și privat al entității.
- superficialitatea factorilor de decizie privind activitatea de stabilire, înregistrare și colectare a veniturilor proprii ale bugetului local în cuantumul și la termenele prevăzute de legislația în vigoare;
- numărul posturilor și pregătirea profesională a personalului nu permite asigurarea verificării sistematice a operațiunilor din punct de vedere al respectării tuturor prevederilor legale care le sunt aplicabile, în vigoare la data efectuării operațiunilor;
- neefectuarea punctajelor între datele din registrul agricol și datele din evidența fiscală luate în calcul la stabilirea masei impozabile cuprinse în bugetul de venituri și cheltuieli ca și prevederi bugetare inițiale;
- neefectuarea unei verificări sistematice a gradului de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizațiilor de construire, în scopul identificării datei de la care clădirile sunt supuse impozitării;
- slaba eficacitate a controlului fiscal din cadrul unităților administrativ-teritoriale, precum și al întregului sistem de control intern incluzând controlul financiar preventiv și auditul public intern;
- funcționarea defectuoasă a controlului financiar preventiv cu privire la constituirea și încasarea impozitelor/taxelor datorate la bugetul local;
- neorganizarea activității de colectare a creanțelor în baza unor proceduri clare și precise, individualizate pe persoane și neaplicarea în totalitate a procedurilor de urmărire și executare silită prevăzute de lege în vederea încasării veniturilor proprii, personalul de specialitate din cadrul unităților administrativ-teritoriale (în măsura în care acesta există) nu a inițiat și aplicat în toate cazurile, procedurile de urmărire și executare silită reglementate de Codul de procedură fiscală, aprobat prin O.G. nr. 92/2003 pentru toate veniturile de încasat, fapt ce a condus la nerealizarea veniturilor bugetului local la nivelul potențialului real;
- inventarierea formală a conturilor de creanțe, ceea ce a generat riscul neidentificării unor venituri proprii cuvenite entităților verificate în exercițiul bugetar supus controlului;

În cadrul acestui obiectiv s-a avut în vedere:

- efectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor acestora, precum și înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară, asigurarea integrității bunurilor patrimoniale;
- modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și a reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului;
- constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea;
- angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită;
- acordarea și utilizarea conform destinațiilor stabilite a alocațiilor bugetare;
- respectarea prevederilor legale referitoare la contractarea împrumuturilor și rambursarea ratelor scadente și plata dobânzilor și comisioanelor aferente;

- acordarea nelegală și nejustificată a sporului pentru condiții vătămătoare (U.A.T.C. Borș - 70 mii lei, U.A.T.C. Cherechiu - 28 mii lei, U.A.T.C. Tileagd - 71 mii lei);
- majorarea nelegală a plăților și cheltuielilor de personal urmare calculării eronate a numărului claselor de salarizare acordate personalului nominalizat în echipele de proiecte finanțate din fonduri comunitare nerambursabile (U.A.T.C. Cherechiu - 13 mii lei, U.A.T.C. Tileagd - 55 mii lei);
- majorarea nelegală a plăților și a cheltuielilor de personal urmare acordării unor sporuri, premii, cadouri, tichete de masă care exced cadrului legal (U.A.T.C. Diosig - 40 mii lei, U.A.T.C. Aștileu - 15 mii lei, U.A.T.C. Mădăras - 128 mii lei, U.A.T.C. Lăzăreni - 32 mii lei, U.A.T.C. Tulca - 51 mii lei, U.A.T.O. Nucet - 28 mii lei);
- efectuarea de cheltuieli de personal în quantum mai mare prin acordarea fără temei legal a normei de hrană angajaților Poliției Locale Oradea (Poliția Locală Oradea - 749 mii lei);
- efectuarea de cheltuieli fără contraprestație ca urmare a acceptării la plată a unor lucrări neexecutate sau a unor cantități de lucrări mai mari decât cele real executate (U.A.T.C. Derna - 95 mii lei, U.A.T.C. Aștileu - 71 mii lei, U.A.T.C. Remetea - 62 mii lei, D.G.A.S.P.C. Bihor - 31 mii lei);
- decontarea și acceptarea la plată a unor cheltuieli cu prestări servicii nejustificate legal (U.A.T.M. Oradea - 114 mii lei, U.A.T.C. Sâniob - 24 mii lei, U.A.T.C. Biharia - 35 mii lei);
- efectuarea de plăți nejustificate legal pentru cheltuieli cu prestarea de servicii de pază (U.A.T.M. Oradea - 106 mii lei);
- decontarea unor situații de lucrări la obiective de investiții/reparații capitale conținând lucrări neexecutate sau tarife orare mai mari decât cele practicate de executantul lucrărilor (U.A.T.J. Bihor - 525 mii lei, U.A.T.M. Oradea - 422 mii lei, U.A.T.C. Derna - 76 mii lei, U.A.T.C. Aștileu - 11 mii lei, U.A.T.C. Tileagd - 128 mii lei);
- majorarea nejustificată și nelegală a subvențiilor acordate către S.C. Termoficare S.A. de U.A.T.M. Oradea - 9.502 mii lei;
- acceptarea la decontare a unor cantități de produse mai mari decât cele necesare în cadrul Programului Național „Laptele și cornul” urmare a solicitării de produse lactate și de panificație pentru un număr mai mare de elevi decât cei prezenți la cursuri în anul 2015 (U.A.T.J. Bihor - 12 mii lei);
- efectuarea de plăți nelegale constând în acceptarea la plată și decontarea unor sume mai mari decât cele datorate la plățile efectuate pentru cheltuieli de capital (U.A.T.J. Bihor - 186 mii lei, U.A.T.C. Remetea - 53 mii lei, U.A.T.M. Salonta - 92 mii lei, U.A.T.C. Biharia - 23 mii lei, U.A.T.C. Ceica - 282 mii lei, U.A.T.C. Sălard - 117 mii lei);
- nestabilirea corectă, în conformitate cu prevederile contractuale, a gradului de diminuare a contravalorii facturii, ca penalitate, potrivit gradului de realizare lunară a indicatorilor de sinteză (D.G.A.S.P.C. Bihor - 628 mii lei);
- necalcularea procentului de penalitate, conform prevederilor contractuale, în situația nerealizării indicatorilor lunari (D.G.A.S.P.C. Bihor - 35 mii lei);
- contractarea unor lucrări de reparații capitale conținând tarife orare nereale cu consecințe asupra efectuării plăților pentru cheltuieli de capital în quantum mai mare decât cel real (D.G.A.S.P.C. Bihor - 88 mii lei);
- efectuarea de plăți nelegale reprezentând lucrări neexecutate a căror contravaloare nu a fost recuperată în cadrul termenului de prescriere (U.A.T.C. Curtușeni - 249 mii lei);
- efectuarea unor plăți nelegale reprezentând servicii de salubritate prestate în favoarea populației, a căror valoare nu a fost recuperată integral de la beneficiarii serviciilor (U.A.T.C. Căbești - 128 mii lei, U.A.T.C. Dobrești - 34 mii lei, U.A.T.C. Sâniob - 24 mii lei);
- efectuarea unor plăți din bugetul local privind activitatea sportivă care nu pot fi justificate legal (U.A.T.C. Dobrești - 10 mii lei);
- efectuarea unor plăți nelegale reprezentând servicii de alimentare cu apă prestate în favoarea populației, a căror valoare nu a fost recuperată integral de la beneficiarii serviciilor (U.A.T.C. Cherechiu - 70 mii lei, U.A.T.C. Tulca - 18 mii lei);
- efectuarea unor plăți nelegale reprezentând contravaloare servicii topografice prestate conform Legii nr. 165/2013 fără respectarea prevederilor contractuale (U.A.T.C. Cimpani - 10 mii lei);

acestora și spre principiile de economicitate, eficiență și eficacitate în privința valorificării resurselor materiale, umane, financiare și informaționale de care dispun.

IV. Concluzii și recomandări

Conform Constituției României, art. 119 „administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiul autonomiei locale și pe cel al descentralizării serviciilor publice”. Principiul autonomiei locale are în vedere organizarea și funcționarea administrației publice locale pornind de la „dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale, de a rezolva și gestiona în nume propriu și sub responsabilitatea lor, o parte importantă a treburilor publice, în folosul colectivităților locale pe care le reprezintă”, autoritățile administrației centrale, potrivit principiului subsidiarității, intervenind dacă și în măsura în care obiectivele acțiunii nu pot fi realizate de autoritățile locale.

Pornind de la principiile și regulile care guvernează execuția bugetară la nivelul unităților administrativ-teritoriale, în cadrul acțiunilor specifice de control/audit efectuate la entitățile publice locale nominalizate în programul anual de activitate, s-a verificat în principal modul de respectare a reglementărilor legale de natură economică, fiscală și financiar-contabilă, în vederea identificării eventualelor nereguli/abateri de la legalitate și regularitate în întocmirea situațiilor financiare, în administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, în gestionarea fondurilor publice prin respectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea acestora. De asemenea, în perioada de raportare au fost efectuate și acțiuni privind verificarea modului de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii, în vederea înlăturării deficiențelor constatate și consemnate în rapoartele de control/audit, ocazii cu care a fost evaluat și impactul general al măsurilor dispuse asupra îmbunătățirii activității entităților publice verificate.

Prin activitatea sa specifică, Camera de Conturi Bihor s-a preocupat în mod consecvent pentru întărirea capacității sale instituționale, pentru a asigura îndeplinirea cu profesionalism a atribuțiilor conferite de lege prin: efectuarea acțiunilor de control/audit cu respectarea prevederilor legale în materie, a normelor, regulamentelor și standardelor proprii de audit; elaborarea de acte de control/audit de calitate, obiective, clare și care să prezinte în mod fidel și corect situația activității desfășurate și raportate de entitățile verificate, iar constatările, concluziile și recomandările exprimate de auditorii publici externi să fie susținute de probe relevante și suficiente. Prin această abordare s-a urmărit creșterea încrederii, autorității și a prestigiului Curții de Conturi, ca instituție supremă de audit.

Sintetizând abaterile/erorile de la legalitate și regularitate constatate la nivelul unităților administrativ-teritoriale în derularea procesului bugetar și în gestionarea patrimoniului public și privat al acestora, se pot formula următoarele **concluzii**:

- ❖ Autoritățile administrației publice locale manifestă o insuficiență preocupare pentru asigurarea acurateței datelor prezentate în situațiile financiare, iar managementul financiar nu a fost guvernat de o bună gestiune economico-financiară;
- ❖ Fundamentarea veniturilor și cheltuielilor bugetare nu s-a realizat în conformitate cu prevederile legale, existând situații de supradimensionare a veniturilor bugetare, dar și situații în care nu au fost planificate toate cheltuielile aferente creditelor contractate de entitate sau nu au fost avute în vedere plățile restante inclusiv arieratele. Acest fenomen poate afecta activitatea entităților pe termen scurt, mediu și lung, și poate conduce la o stare de insolvabilitate.
- ❖ Pentru activitatea de executare silită și de control fiscal nu au fost organizate structuri adecvate, aspect care a avut o influență negativă asupra stingerii creanțelor fiscale prin executarea silită și asupra organizării și desfășurării activității de inspecție fiscală.
- ❖ Resursele financiare ale bugetul local au depins într-o proporție ridicată de sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată, veniturile proprii situându-se la un nivel redus. Se remarcă eforturile de atragere a fondurilor externe nerambursabile, care au generat venituri suplimentare ale bugetului local.
- ❖ Principiile și practicile managementului entităților auditate nu au asigurat în toate cazurile minimizarea costului resurselor alocate activităților desfășurate.

Analiza abaterilor de la normele legale constatate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, ale căror frecvență și volum relevă adevărate surse generatoare de risipă, indică faptul că este imperios necesar să se acorde în continuare importanța cuvenită

reflectarea în contabilitate a operațiunilor economico-financiare efectuate de entități, în funcție de conținutul economic al acestora și cu respectarea reglementărilor contabile aplicabile;

- ❖ respectarea principiilor și politicilor contabile a normelor care stau la baza înregistrării documentelor în contabilitate și a întocmirii situațiilor financiare;

- ❖ perfecționarea proiectării, implementării și asigurarea funcționării tuturor componentelor sistemului de control intern, inclusiv a controlului financiar preventiv propriu;

- ❖ asigurarea întocmirii cu informații reale și ținerea la zi a Registrului agricol – în format electronic și pe suport de hârtie – pentru a asigura furnizarea unor date reale către compartimentele de specialitate ale primăriilor, în vederea stabilirii corecte a bazei de impunere pentru unele impozite și taxe pe proprietate;

- ❖ implicarea mai mare a consiliilor locale în examinarea gradului de colectare a veniturilor bugetare, față de prevederi, pe baza raportului întocmit de ordonatorul principal de credite și în stabilirea măsurilor ce se impun pentru urmărirea și încasarea creanțelor fiscale la termenele prevăzute de lege, inclusiv prin inițierea și aplicarea tuturor procedurilor de executare silită până la stingerea integrală a creanțelor restante convenite bugetelor locale, atât pentru cele existente în evidența fiscală a entităților la data verificării, cât și pentru cele constatate suplimentar în timpul misiunilor de audit;

- ❖ fundamentarea corectă a cheltuielilor bugetare prin elaborarea de politici publice coerente în fiecare domeniu, ținându-se seama de necesitățile stricte și prioritățile acute ale funcționării normale a autorităților publice locale și de nevoile de finanțare a obiectivelor de dezvoltare în plan local, prin previzionarea impactului bugetar generabil, cât și prin asigurarea unei monitorizări constante a efectuării plăților pe parcursul execuției bugetare;

- ❖ angajarea cheltuielilor bugetare numai după ce ordonatorii de credite s-au asigurat că măsura luată respectă principiile unei bune gestiuni financiare, ale unui management financiar sănătos, în special ale economiei și eficienței cheltuielilor;

- ❖ respectarea întocmai a prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice, în privința: stabilirii de responsabilități clare pe linia planificării achizițiilor publice; inițierii și lansării procedurilor legale de achiziție; derulării și finalizării procedurilor de achiziție publică și administrării contractelor de achiziție publică;

- ❖ administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ – teritoriale în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate care să conducă la satisfacerea într-un grad cât mai înalt a nevoilor colectivităților locale;

- ❖ urmărirea și verificarea de către autoritățile administrației publice locale a modului de încheiere și derulare a contractelor de închiriere, concesiune și vânzare de active din patrimoniul unităților administrativ-teritoriale, cu implicații directe asupra realizării efective a veniturilor din aceste activități;

- ❖ organizarea structurilor de control financiar preventiv, respectiv de audit public intern, conform normelor legale în vigoare și luarea măsurilor privind stabilirea operațiunilor și a documentelor supuse controlului, urmărindu-se ca certificarea conturilor de execuție bugetară și a bilanțurilor să se fundamenteze pe verificarea temeinică a realității și legalității operațiunilor contabile.

Prin urmare, pe termen scurt și mediu se recomandă și găsirea de soluții pentru sporirea resurselor administrațiilor locale, în vederea creșterii autonomiei locale, prin crearea unor mecanisme economice și financiare adecvate, flexibile, moderne, care să încurajeze performanța. Pe termen lung, obiectivul strategic ar trebui să-l constituie dezvoltarea economico-socială durabilă a colectivităților locale, care să asigure administrațiilor locale resurse comparabile cu responsabilitățile acestora.

Recomandăm ordonatorilor principali și consiliilor locale ca în urma analizei rapoartelor de audit și a proceselor-verbale întocmite cu ocazia misiunilor de audit financiar să identifice cauzele care au condus la abaterile/erorile de la legalitate și regularitate constatate, la crearea prejudiciilor sau la ineficiența alocării unor fonduri, să adopte hotărâri care să înlăture posibilitatea producerii de pagube și să asigure utilizarea resurselor locale în condiții de maximă economicitate, eficiență și eficacitate.

Rezultatele acțiunilor de control/audit desfășurate la fiecare entitate controlată/auditată sunt prezentate în fișele sintetice anexe la prezentul raport.